

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Bohuslavy Drahošové a JUDr. Petra Indráčka v právní věci žalobce **ŠKODA PRAHA Invest s.r.o.** se sídlem Praha 4, Dlouhá 21, v řízení zastoupeného prof. JUDr. Janem Křížem, advokátem se sídlem Praha 1, Dlouhá 13, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce** se sídlem Opava, Kolářská 13. o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.8.2010 č.j. 1556/1.30/10/14.3, **ve věci správních deliktů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,**

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno

rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj ze dne 4.5.2010 č.j. 213/7.10/10/14.3-6, jímž byl žalobce shledán odpovědným, že:

1. schválil dne 6.5.2009 technologický postup pro stavbu „Nový zdroj 660 MW – Elektrárna Ledvice, objekt OB 54 – Hlavní výrobní blok (HVB), objekt SO 582 – 01 Obetonování potrubí chladící vody“ zpracovaný subdodavatelem METROSTAV a.s., přesto, že v tomto technologickém postupu nebyla vyhodnocena rizika možného ohrožení pracovníků v případě vyzdívání ztraceného bednění z KB bloků v místech, kde nebude možné použít systémové bednění DOKA a nebyla stanovena odpovídající opatření k odstranění rizik. Před zahájením betonáže žalobce rovněž nezajistil, aby únosnost ztraceného bednění byla doložena statickým výpočtem, což učinil až 3.6.2010. Nesplnil tak povinnost stanovenou § 5 odst. 1 písm. b) zák. č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 309“), a povinnost zakotvenou v § 3 písm. b) bodě 2. nař. vl. č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích (dále jen „nař. vl. 591“) v souvislosti s příl. č. 3 částí IX Betonářské práce a práce související, bodem IX 1 odst. 3, čímž spáchal správní delikt podle § 30 odst. 1 písm. b) zák. č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 251“);
2. připustil, aby dne 28.5.2009, po převzetí výztuže spodní a středové části 2. úseku obetonování potrubí chladící vody jeho zaměstnancem, byla dle jím schváleného technologického postupu zahájena betonáž tohoto úseku prostřednictvím subdodavatele. Jako generální zhotovitel nezajistil, aby rizika při vyzdívání zdí bednění pro obetonování potrubí chladící vody byla včas vyhodnocena a učiněna odpovídající opatření k jejich eliminaci, a to minimálně v rozsahu požadavku stanoveného v § 3 písm. b) bodě 2 nař. vl. 591, v souvislosti s příl. 3 část IX Betonářské práce a práce související, bod IX. 1 odst. 3 a odst. 4 tak, aby byli chráněni nejen jeho zaměstnanci, kteří stavbu řídili a kontrolovali, ale také pracovníci ostatních subdodavatelů, podílejících se na realizaci stavby. V důsledku nezajištění provedení příslušného opatření, t.j. zajištění únosnosti a stability stěny bednění na základě statického výpočtu, došlo dne 29.5.2009 ke zřícení vyzdžené stěny ztraceného bednění, k vylití čerstvé betonové směsi přes zřícenou stěnu bednění a ke zranění dvou osob – zaměstnanců jednoho ze subdodavatelů stavby. Žalobce tak nesplnil svou povinnost stanovenou § 102 odst. 3 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), čímž spáchal správní delikt podle § 30 odst. 1 písm. f) zákona 251;
3. nepřijal jako generální zhotovitel stavby dostatečné opatření proti opakování úrazů na stavbě z příčiny zřícení vyzdívané stěny ztraceného bednění, neboť po odstranění následků zřícení stěny dal 30.5.2009 po provedené kontrole bednění souhlas k pokračování obetonování potrubí chladící vody v tl. 25 – 30 cm. V betonáži bylo pokračováno až do 1.6.2009, aniž by žalobce před tím zajistil opatření k odstranění zřícení stěny bednění, jak ukládá § 3 písm. b) bod 2. nař. vl. 591 v souvislosti s příl. 3 část IX Betonářské práce a práce související, bod IX. 1 odst. 3. Náprava byla zajištěna až po uložení opatření inspektorkou práce dne 2.6.2009 při prováděné kontrole příčin a okolností dvou pracovních úrazů ze dne 29.5.2009. Jednalo se zejm. o doložení únosnosti bednění statickým

výpočtem. Žalobce tak nesplnil povinnost stanovenou v § 105 odst. 5 zákoníku práce, čímž spáchal správní delikt podle § 30 odst. 1 písm. o) zákona 251, za což mu byla uložena pokuta 90.000,- Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení.

Žalobce namítá, že:

- a) vystupuje jako generální zhotovitel stavby, sám ani jeho zaměstnanci se přímo nepodílí přímo na zajišťování a provádění vlastních stavebních prací na staveništi. Na jednotlivé dílčí úseky stavby uzavírá smlouvy o dílo s dalšími zhotoviteli, konkrétně zde s Metrostav a.s. Metrostav, a.s., se zavázala ve smlouvě o dílo k organizaci a koordinaci veškeré stavební činnosti, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“). Tomu svědčí i prohlášení Metrostav, a.s., ze dne 4.3.2010, v němž se tato společnost ke své odpovědnosti přihlásila. Porušení podmínek BOZP tak nelze přičítat žalobci, ale Metrostav, a.s. Ta odpovídá podle smlouvy o dílo i za správnost technologického postupu. Povinnosti, které měl žalobce porušit, jsou navíc zákonem 309, nař. vl. 591 a zákoníkem práce stanoveny zaměstnavateli. Nikdo z osob pracujících na staveništi přitom nebyl žalobcovým zaměstnancem. Žalobce udělal navíc k zajištění BOZP nad rámec svých povinností vše, co bylo v jeho silách – zajistil proškolení všech zaměstnanců z oblasti BOZP, upozornění zaměstnanců 27.5.2009. Žalobce objednával zvýšený počet prezenčních kontrol, zajišťoval výměnu informací mezi jednotlivými subdodavateli a proškolení zaměstnanců z oblasti rizik. S těmito aktivitami žalobce, namítanými navíc již v průběhu správního řízení, se žalovaný nevypořádal;
- b) pokud měly správní orgány pochybnosti o prohlášení Metrostav a.s. předloženého v kopii, měly žalobce vyzvat k předložení originálu;
- c) veškerý postup od 29.5.2009 byl průběžně konzultován s Oblastním inspektorátem práce, žalobce navrhoval k této skutečnosti výslech svědka D. G., ten však nebyl správními orgány proveden.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- a) žalobce se nemůže zbavit své odpovědnosti odkazem na soukromoprávní ujednání ani odkazem na to, že nebyl přímým zaměstnavatelem pracovníků na stavbě, sám stavbu fyzicky neprovádí. Zdůrazňuje jednání, které je žalobci vytýkáno, s tím, že s ohledem na povinnosti žalobce dle odkazovaných právních předpisů byla tato opatření shledána nedostatečnými;
- b) v řízení bylo vyžádáno stanovisko Metrostav a.s., která uvedla, že předmětné prohlášení nezakládá jiné povinnosti než ty, které vyplývají ze smluvních dokumentů;
- c) pro vydání rozhodnutí byly k dispozici dostatečné podklady. Žalobce navíc v řízení nikdy neuvedl, k čemu by měl svědek G. vypovídat.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 12 písm. d) zákona 309 na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která je zadavatelem stavby (stavebník) nebo jejím zhotovitelem, popřípadě se na zhotovení

stavby podílí, se vztahuje § 101 odst. 1 a 2, § 102, 104 a 105 zákoníku práce a § 2 až 11 s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich rozsahu.

Z citovaného ustanovení samotného vyplývá, že byl-li žalobce generálním zhotovitelem stavby, doléhaly na něj všechny povinnosti na úseku BOZP stejně jako na zaměstnavatele či jiné osoby na staveništi. Žalobcova argumentace tím, že sám neměl na stavbě vlastní zaměstnance a tím, že sám fyzicky práce neprováděl, je tak již jen po citaci shora uvedeného zákonného ustanovení zcela lichá.

Argumentuje-li dále tím, že veškeré povinnosti na úseku BOZP smluvně převzala Metrostav, a.s., pak soudy rozhodující ve správním soudnictví opakovaně judikují, že odpovědnosti za delikt podle veřejnoprávních předpisů se soukromoprávním ujednáním nelze zbavit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2008 č.j. 8 Afs 160/2006-61, Sb. NSS č. 1576/2008, www.nssoud.cz). S tímto názorem se podepsaný soud ztotožňuje.

Z uvedeného principu je pak evidentní, že veškerá argumentace žalobce o tom, že odpovědnost za BOZP na staveništi převzala Metrostav a.s., je pak pro posouzení odpovědnosti žalobce za správní delikty naprosto irelevantní.

Z napadeného rozhodnutí je zjevné, že žalobce nedostál svým zákonným povinnostem:

- doložit před zahájením prací únosnost podpěrných konstrukcí a bednění statickým výpočtem, a
 - před zahájením betonářských prací bednění jako celek a jeho části, zejména podpěry, řádně prohlédnout a zjištěné závady odstranit.
- Žalobce přitom sám ani netvrdí, že by co z těchto činností, jejichž neprovedení je mu vytýkáno, provedl.

Je proto pro posouzení odpovědnosti žalobce za správní delikt zcela bezvýznamné, že žalobce zajistil proškolení zaměstnanců, zajišťoval kontroly, atd. Takové skutečnosti ho nemohou zbavit odpovědnosti za porušení dvou shora uvedených povinností. Aktivita žalobce v oblasti školení, kontrol atd. by mohla být zohledněna při stanovení výše sankce, nesprávnost v tomto postupu správních orgánů však žalobce žalobou nenapadá.

Pokud žalobce napadá nedostatek výzvy k předložení originálu prohlášení Metrostav a.s., měly-li správní orgány pochybnosti o předložené kopii, krajský soud konstatuje, že takové doplnění dokazování nebylo v řízení potřeba, neboť bylo nahrazeno stanoviskem této společnosti, které žalobce nijak nenapadá.

Krajský soud dále k žalobcovu požadavku na výslech svědka G. konstatuje, že žalobce skutečně nikdy v řízení neuvedl, k čemu měl být tento vyslechnut. Pak však bylo povinností správních orgánů, aby jej k odstranění tohoto nedostatku vyzvaly. Krajský soud má za při plné jurisdikci soudů rozhodujících ve správním soudnictví za to, že tento nedostatek lze napravit i v řízení před správním soudem, proto žalobce vyzval ke sdělení, k čemu má tento svědek vypovídat. Žalobce uvedl, že tento svědek má potvrdit, že pokračování ve stavbě bylo i přes absenci statického výpočtu schváleno inspektorem Oblastního inspektorátu práce a že byla přijata potřebná opatření nutná k pokračování ve stavbě.

Krajský soud konstatuje, že tím žalobce provedl i precizaci žalobního bodu b) – původně uváděl, že veškeré práce byly s inspektorem konzultovány, nyní upřesnil, že inspektor i přes absenci statického výpočtu práce povolil.

Krajský soud se dále skutečností, zda inspektor další práce po úrazu dvou osob i přes absenci statického výpočtu povolil, dále nezabýval, když:

- by se jednak jednalo o pokyn zcela protiprávní s ohledem na příl. 3 část IX Betonářské práce a práce související, bod IX. 1 odst. 3 nař. vl. 591, kdy bylo povinností žalobce své povinnosti týkající se provádění prací znát a bez jejich splnění neumožnit pokračování v pracích, proto by bylo povinností žalobce takový pokyn nerespektovat. Případná existence takového protiprávního pokynu by tedy nemohla žalobce zprostit odpovědnosti za vytýkané jednání, bylo by ji možno hodnotit jen jako polehčující okolnost při stanovení výše sankce, přičemž však nesprávnost stanovení výše sankce není žalobou napadena;
- se jedná o verzi zcela nepravděpodobnou s ohledem na ostatní postupy Oblastního inspektorátu práce v nejbližší časové souvislosti, když podle vyjádření inspektora (protokol č.j. 4311/34/7.II/09/15.2) byl sice dán souhlas s dalšími pracemi, avšak jen co do odklizení vylité betonové směsi a zříceného bednění, aby betonová směs nezatuhla ani nevznikly tak vysoké náklady na její odklizení. Následně též inspektor dne 2.6.2009 na místě zjišťuje, že je pokračováno i v betonářských pracích, práce zastavuje a vyžaduje statický výpočet, další práce probíhají až po jeho doložení.

Ze shora uvedených důvodů shledal krajský soud veškeré skutečnosti uváděné žalobcem pro posouzení věci zcela irelevantními, proto zamítl i veškeré důkazní návrhy. I kdyby totiž žalobce prokázal veškeré skutečnosti, k nimž tyto důkazní návrhy směřovaly, nic by to nemohlo změnit na jeho odpovědnosti zhotovitele [§ 12 písm. d) zákona 309], že nedostál svým zákonným povinnostem:

- doložit před zahájením prací únosnost podpěrných konstrukcí a bednění statickým výpočtem, a
- před zahájením betonářských prací bednění jako celek a jeho části, zejména podpěry, řádně prohlédnout a zjištěné závady odstranit.

Jak již krajský soud uvedl, některé z těchto skutečností by mohly být důvodem pro případný závěr o nesprávnosti výše uložené pokuty, taková nesprávnost však není žalobou napadena, a proto se jí správní soud – vázán žalobními body – nemůže dále zabývat.

Z uvedených důvodů krajský soud žalobou jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení u dnešního jednání výslovně vzdal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu